

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA

BIH

Broj: 097-0-Gž-06-000443

Brčko, 06.02.2007. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BIH!

Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH, u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane, kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J.A. iz B., zastupanog po punomoćniku B.S. advokatu iz B., protiv tužene A.B. iz B., zastupane po punomoćniku M.Z. advokatu iz B., radi izmjene odluke o povjeravanju djeteta, po zaključenju glavne rasprave donio je dana 06.02.2007. godine i javno objavio slijedeću

P R E S U D U

Tužitelj J.A. iz B. ODBIJA se sa tužbenim zahtjevom koji glasi:
"Mijenja se presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-54/03-II od 03.02.2004. godine, u dijelu koji se odnosi na povjeravanje zajedničkog djeteta parničnih stranaka na dalji odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje tuženoj A.B., kao majci, tako što se zajedničko dijete parničnih stranaka mlđb. D.A. rođen 01.01.2001. godine u B. povjerava na dalji odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje tužiocu J.A. iz Brčkog, kao ocu.

Obavezuje se tužena A.B. da mlđb. D.A. preda tužiocu J.A. na odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje, te da na ime svog doprinosa za izdržavanje mlđb. D.A. mjesečno plaća iznos od 300,00 KM na ruke tužioca J.A., kao zakonskog zastupnika i oca mlđb. D.A. i to do desetog u mjesecu za tekući mjesec, počev od pravosnažnosti presude pa ubuduće dok za to budu postojali zakonski uslovi ili do druge odluke suda, a sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka."

Obavezuje se tužitelj J.A. da tuženoj A.B. naknadi troškove postupka u iznosu od 1.165,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o Ź e n j e

Tužitelj je Osnovnom sudu Brčko Distrikta BiH podnio tužbu u kojoj je naveo da je pravosnažnom presudom istog suda P-54/03-II od 03.02.2004. godine brak parničnih stranaka razveden, a mlđb. dijete stranaka – sin D.A. povjeren tuženoj A.B. kao majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje. Međutim, tužena je 3 mjeseca po razvodu braka otišla u A. praktično napuštajući mlđb. dijete i ostavljajući ga tužitelju kao ocu na odgoj, čuvanje i vaspitanje u narednih 15 mjeseci, nepokazujući za to vrijeme dužnu brigu prema njemu, jer je mlđb. dijete posjećivala samo jednom mjesečno kada je dolazila u B. po dječiji dodatak, pa je time pokazala grubu nemarnost i nepodobnost za dalju brigu i odgoj mlđb. sina. Nadalje, tužena je krajem avgusta 2005. godine, bez znanja i saglasnosti tužitelja i Centra ... B. odvela mlđb. dijete u A. i tako je uskratila tužitelju roditeljsko pravo odnosno pravo da održava lične kontakte sa djetetom. Kako je tužitelj od razvoda braka faktički vodio brigu o mlđb. sinu, a kako ga tužena sprečava da sa istim održava lične odnose, te ne vraća mlđb. D. iz A. i odvaja ga od tužitelja i od njegovih roditelja odnosno iz sredine u kojoj je rođen i odrastao, tužena je povrijedila takvim postupcima odredbe Porodičnog zakona kao i prava utvrđena Konvencijom o pravu djeteta. Osim toga zbog nepostojanja poželjnog kontinuiteta u podizanju mlđb. djeteta moglo bi doći i do adaptacionih problema koji bi negativno uticali na dalji psihofizički razvoj mlđb. djeteta, pa kako navedene činjenice ukazuju da su se promijenile okolnosti koje su postojale u vrijeme donošenja ranije odluke predlaže da se izmijeni presuda kojom je brak stranaka razveden u dijelu koji se odnosi na povjeravanje mlđb. djeteta, tako da se mlđb. D.A. (sin stranaka) povjeri ubuduće tužitelju kao ocu.

Tužena je u postupku Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-145/05-II u odgovoru na tužbu istakla da ne postoje promijenjene okolnosti u odnosu na okolnosti koje su postojale u vrijeme donošenja presude kojom je razveden brak stranaka i mlđb. sin stranaka povjeren istoj kao majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje a koje bi ukazale na osnovanost zahtjeva tužitelja za izmjenu odluke o povjeri.

Odlučujući o zahtjevu tužitelja prvostepeni sud je nakon provedenog dokaznog postupka presudom broj P-145/05-II od 25.08.2005. godine preinačio presudu istog suda broj P-54/03-I od 03.02.2004. godine u dijelu koji se odnosi na povjeravanje zajedničkog djeteta tako što je mlđb. D.A. povjerio na odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje tužitelju kao ocu.

Protiv ove presude tužena je izjavila žalbu, pa je Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH odlučujući o žalbi rješenjem broj 097-0-Gž-06-000443 od 09.11. 2006. godine žalbu usvojio, pobijanu presudu ukinuo na osnovu odredaba čl. 293. i 296. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH, u daljem tekstu ZPP BD BiH, (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) i odlučio da održi glavnu raspravu jer je našao da je prvostepena presuda donesena uz bitnu povredu odredaba postupka iz čl. 284. stav 2 tačka 12 ZPP-a BD BiH na koju povredu je ukazala tužena u žalbi kao i zbog toga što je našao da je to potrebno radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja u ovom sporu.

Tužitelj je u postupku pred Apelacionim sudom istakao da ostaje kod tužbe, i svih navoda istaknutih u tužbi, a tužbeni zahtjev je precizirao podneskom od 11.12.2006. godine tako da traži: da se izmijeni presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-54/03-II od 03.02.2004. godine, u dijelu koji se odnosi na povjeravanje zajedničkog djeteta parničnih stranaka na dalji odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje tuženoj A.B., kao majci, tako što se zajedničko dijete parničnih stranaka mlđb. D.A. rođen 01.01.2001. godine u B. povjerava na dalji odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje tužiocu J.A. iz B., kao ocu, a da se tužena A.B. obaveže da mlđb. D.A. preda tužiocu J.A. na odgoj, čuvanje, vaspitanje i izdržavanje, te da na ime svog doprinosa za izdržavanje mlđb. D.A. mjesečno plaća iznos od 300,00 KM na ruke tužioca J.A., kao zakonskog zastupnika i oca mlđb. D.A. i to do desetog u mjesecu za tekući mjesec, počev od pravosnažnosti presude pa ubuduće dok za to budu postojali zakonski uslovi ili do druge odluke suda, a sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja. Predložio je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Tužena je u postupku pred Apelacionim sudom ponovo istakla da osporava zahtjev tužitelja jer se nisu izmijenile okolnosti, pa se stoga ne može izmijeniti ni odluka suda donesena u brakorazvodnom sporu kojom je mlđb. sin D.A. povjeren njoj kao majci na odgoj, zaštitu i vaspitanje. Predložila je da stoga sud tužitelja odbije sa zahtjevom da se mlđb. dijete stranaka povjeri ubuduće njemu kao ocu na odgoj, zaštitu i vaspitanje, te je tražila da se tužitelj obaveže da istoj naknadi troškove parničnog postupka.

Apelacioni sud je u postupku proveo dokaze uvidom u zapisnik Centra ... B. od 28.12.2005. godine, dopis – mišljenje Pododjela ... od 17.01.2006. godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste iz B. od 04.03.2005. godine i 24.02.2005. godine, kopiju zdravstvene knjižice, zapisnik Centra ... od 05.05.2006. godine, dopis – mišljenje Pododjela ... B. od 15.05.2006. godine, izvještaj ljekara specijaliste za ortopediju iz A. od 16.05.2006. godine, uvid u obračun plate (prevod) za tuženu, u uvjerenje o prijavi za mlđb. D.A., uvid u nalaz i mišljenje kliničkog psihologa Z.N. iz B.1, uvid u nalaz dr. N.M., podatke o mjesečnim primanjima za tužitelja za 8, 9 i 10 mjesec 2006. godine, uvid u prijavu Centra ... od 06.12.2006. godine, saslušan je svjedok V.Č., te su saslušani tužitelj i tužena kao stranke.

Nakon ocjene provedenih dokaza u smislu odredbe člana 8. ZPP-a BD BiH odlučeno je kao u izreci a iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 92. stav 2. Porodičnog zakona propisano je da će sud donijeti novu presudu o povjeravanju djece na zaštitu, vaspitanje i izdržavanje, ako to zahtjevaju promijenjene prilike.

U konkretnom slučaju mlđb. dijete stranaka, sin D.A. presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-54/03-II od 03.02.2004. godine kojom je razveden brak stranaka, povjeren je tuženoj kao majci na dalji odgoj, čuvanje vaspitanje i izdržavanje.

Tužitelj je u ovom postupku istakao da su se promijenile prilike koje su postojale u vrijeme kada je donesena navedena odluka, te da stoga postoji zakonski osnov za izmjenu odluke o povjeri.

Ovaj sud, međutim, nalazi da u odnosu na vrijeme kada je donesena presuda kojom je mldb. D.A. povjeren tuženoj kao majci, ne postoje promijenjene prilike, koje bi opravdavale, odnosno činile osnovanim zahtjev tužitelja za izmjenu odluke.

Naime, iz iskaza tužitelja i tužene kao stranaka utvrđeno je da je mldb. dijete stranaka, nakon donošenja presude kojom je razveden brak stranaka i kojom je povjeren majci na zaštitu, vaspitanje i izdržavanje, neko vrijeme (period od oko 3 mjeseca) živio sa majkom, a zatim je ponovo boravio kod tužitelja po dogovoru tužitelja i tužene, obzirom da je tužena odlučila da nađe zaposlenje u A. i da tamo živi, pa je mldb. dijete ostalo sa tužiteljem i njegovim roditeljima sa kojima je tužitelj živio u zajednici, a tužena je sa mldb. djetetom održavala kontakte i posjećivala ga, te kada je našla posao i obezbijedila stambene uslove (jer je uz saglasnost svojih roditelja mogla da živi u njihovoj kući u A.) odnosno kada je za mldb. dijete dobila putnu ispravu i vizu, odvela je i mldb. D. u A., gdje o njegovom vaspitanju, zaštiti i izdržavanju ona brine, obezbjeđujući boravak djeteta u adekvatnom smještaju samo za vrijeme dok je ona na poslu. Činjenicu da je mldb. sina krajem avgusta 2005. godine odvela u A. a da tada o odlasku mldb. djeteta tužitelja nije izvijestila, tužena nije osporila ali je navela u iskazu kao stranke da je to učinila zbog toga što je tužitelj u to vrijeme izričito bio protiv takve njene odluke, iako se u početku odluci tužene da ode sa mldb. djetetom u A. nije protivio. Tužitelj u postupku nije dokazao da navedene činjenice nisu tačne, niti je osporio navod tužene da ga je o odlasku djeteta obavijestila neposredno nakon napuštanja teritorije BiH, obezbjeđujući istom kontakt telefonom sa mldb. djetetom, a činjenica da je tužena redovne kontakte tužitelja i mldb. djeteta u B., odnosno ponovno viđenje prihvatila odmah nakon što je Centar ... B. odredio način kontaktiranja uz garancije da će mldb. D. moći ponovo voditi sa sobom, po ocjeni suda upravo ukazuje da tužena u nastalim okolnostima nije viđanje tužitelja sa mldb. djetetom omogućila da bi uskratila to pravo tužitelju, jer je do prekida tog načina kontaktiranja očigledno došlo isključivo zbog neprihvatanja tužitelja da mldb. dijete živi u A. sa tuženom kao majkom, kojoj je odlukom suda i povjeren.

U iskazu kao stranke tužitelj je naveo da ne zna gdje mldb. sin stranaka živi u A. odnosno da li živi u adekvatnim stambenim uslovima, međutim, isti faktički nije osporio navode tužene kao stranke da su potrebni stambeni uslovi obezbjeđeni tako što tužena sa mldb. D. živi u kući svojih roditelja, u zasebnom prostoru sa zasebnim ulazom i da su isti zadovoljavajući.

Tužitelj je u postupku pred Apelacionim sudom isticao i činjenicu da je mldb. sin izmijenjenog ponašanja, da ispoljava nesigurnost, ima promjene u govoru (jer muca) i da je to posljedica promjene sredine a posebno činjenice da živi i boravi u sredini sa drugačijim navikama, odnosno u sredini u kojoj se govori stranim jezikom, pa je na te okolnosti odnosno na okolnost postoje li promjene u psihofizičkom razvoju i u ponašanju mldb. sina stranaka obavljeno vještačenje kliničkog psihologa. Iz nalaza i mišljenja kliničkog psihologa Z.N. (kojem stranke nisu prigovorile) utvrđeno je da promjena u

ponašanju odnosno u razvoju mlđb. djeteta nema a vještak je određeno u postupku pred Apelacionim sudom navela da promjena ubuduće, po redovnom toku stvari, ne bi trebalo biti obzirom da je period adaptacije na novu sredinu i sve uslove života u toj sredini prošao.

Iz nalaza ljekara ortopeda koji je priložen u spis predmeta a koji je mlđb. D. pregledao u A. sud je utvrdio da tužena o zdravstvenom stanju mlđb. djeteta brine prema ukazanoj potrebi, odnosno da kontroliše njegovo zdravstveno stanje zbog promjena koje su nastale još dok je mlđb. dijete živilo u B.

Iz navedenih utvrđenih činjenica nedvojbeno proizlazi da se okolnosti koje su postojale u vrijeme donošenja prethodne odluke nisu promijenile tako da je u interesu mlđb. djeteta da se odluka o povjeravanju promjeni. Naime, činjenica da je mlđb. sin stranaka otišao iz B. kod majke kojoj je povjeren a koja živi i radi u A. sama po sebi ne ukazuje na promijenjene prilike koje zahtjevaju izmjenu odluke obzirom da je majka u prvim godinama života djeteta najvažniji oslonac u njegovom razvoju pa se takva prirodna veza može prekinuti samo ukoliko to iziskuju ozbiljni razlozi, čije postojanje u konkretnom slučaju nije dokazano. Obzirom na sve utvrđene činjenice u postupku, a cijeneći i mišljenje Centra ... B. da mlđb. dijete stranaka i ubuduće bude povjereno tuženoj kao majci sud nalazi da ne postoje promijenjene prilike koje zahtjevaju izmjenu odluke o povjeravanju saglasno navedenoj odredbi Porodičnog zakona i stoga je tužitelja odbio sa takvim zahtjevom.

Odluka o troškovima donesena je u smislu odredbe člana 102. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH, a isti se sastoje od troškova pristupa punomoćnika na ročišta održana u ovom postupku (800,00 KM), troškova za sastav žalbe (100,00 KM) i troškova takse na žalbu (40,00 KM) te troškova paušala za rad advokata u iznosu od 25% odnosno 225,00 KM (prikupljanja dokumentacije, pripremanja za ročišta i odsustva iz kancelarije) a sve saglasno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata RS ("Službeni glasnik RS" broj 45/00).

PREDSJEDNIK VIJEĆA,

Dragana Tešić